

A legkisebb faluba is el kell juttatni a kultúrát

Az önellátásra állítottam be életünket, kertünkben gazdálkodom, a pince és a kamra teli. A székely előtervező életmódot sajátítottam el, s azt követem. Megtermelem, ami szükséges, és elraktározom azokat, így alig járok üzletbe. Ezzel időt spórolok meg, mert nem töltök órákat a neonfényes bevásárlóközpontokban. Sőt hasznomra válik a heti két-háromszori gyomlálás, kapálás – megéri kertészkedni, mert közben mozgok a friss levegőn.

Zorkóczy Zenóbia színművésznő a Hargita megyei Székelyudvarhelyen született.

Tanulmányok: 1992–1994 között a budapesti Hangár Hangszíni Tanoda hallgatója; 1995 és 1999 között elvégezte a kolozsvári egyetem színművészeti szakát.

Jelenleg a kovásznai Laborfalvi Róza Alapítvány vezetője, melynek szakterülete a kultúra, a művelődés és a hagyományőrzés. A szervezet célja kulturális vidékfejlesztés, interkulturális tevékenység, valamint a kulturális esélyegyenlőség megteremtése.

Pályakép: 1989–1990 között a Sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház, 1990–1992 között a gyergyószentmiklósi Figura Színház munkatársa, 1994–1995-ben a Temesvári Állami Magyar Színház művésze volt. 2000–2001-ben a Temesvári Állami Magyar Színházban dolgozott. 1999-től önálló műsorokkal, monodrámákkal lép fel magyar közösség előtt Erdélyben, Magyarországon, Ausztriában, Németországban, Svájcban, Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában, Kanadában.

Egyéni műsorok: Jean Cocteau: Emberi hang (monodrámá). Bemutató: 1999. november 2., Temesvári Állami Magyar Színház; Föltámadott a tenger... Bemutató: 2001. október 6., Millenáris Központ, Budapest; Sanzonok hangján. A magyar sanzon és a korabeli Budapest. Bemutató: 2001. november 30., Münchener Magyar Katolikus Misszió; Heute ist Morgen – Ein Abend in Transilvanien mit Zenóbia Zorkóczy. Bemutató: 2002. január 28., Heppel und Ettlich Theater, München; Menjünk Betlehembe. Adventi műsor zene- és irodalomkedvelőknek. Bemutató: 2004. december 1., Hannover; Kiálts Arad felé... Ünnepi megemlékezés a vértanúk emlékére. Bemutató: 2005. október Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest; Dalol a honvág. Wass Albert-est. Bemutató: 2006. augusztus 27., Kovászna, református templom; Mosolyra biztató dal. Gyermekműsor 3–7 éveseknek. Bemutató: 2007. január 29., Kézdivásárhely, Vackor Óvoda; A székelyek. Irodalmi összeállítás a mindenkori székely emberről. Bemutató: 2007. augusztus 18., Sepsiszentgyörgy, Háromszéki Magyarok Világtalálkozója; Kit szeretnek a nők? Vidám zenés irodalmi est a szerelemről. Bemutató: 2008. szeptember 20., Barót, Művelődési Ház; Szeretném, ha szeretnének... Ady Endre-emlékest. Bemutató: 2009. január 31., Árkosi Művelődési Központ; Túl az Óperencián. Gyermekműsor. Bemutató: 2009. június 1., Árkosi Művelődési Központ; Szívedet hallgatom... Magyar szerelmi líra dalban és versben. Bemutató: 2012. február 2., Árkosi Művelődési Központ; Rosszcsont Zénó jó szeretne lenni. Interaktív gyermekműsor. Bemutató: 2012. február 2., Árkosi Művelődési Központ; Zénó az elképesztő madárijesztő. Interaktív gyermekműsor. Bemutató: 2014. szeptember 23., Árkosi Művelődési Központ.

Amikor egyeztettük az interjú időpontját, éppen Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében turnézott. Melyik darabbal, és kiknek szólt a műsora?

– Előadásom címe: Zénó, az elképesztő madárijesztő, ezt a darabot három éve játszom. Erdélyben nagyon sok helyen voltam vele, s mivel nagyon szeretik a gyerekek, arra gondoltam, hogy ezt mindenképpen elő kell adnom Magyarországon, és az egész Kárpát-medencében. Szeretném jobban megérezni az összmagyarság szellemi-lelki világát, ezért „lelki térképet” kívánok készíteni. Mivel interaktív előadásaim vannak, megtudom az őszinte válaszokból, hogy egyes helyeken miként gondolkodnak, vagy hogyan élnek a gyerekek. Így látom, hogy hol milyen problémával kell szembesülniük. Az ezekre való rálátás segít a témaválasztásban, az előadói módszerek megválasztásában, az irodalmi anyag kiválasztásában, mert ahol nincs

megfelelő szókincskészlet, hiába viszek sziporkázó szövegeket. Csakis egyszerűségükben kiváló szövegekben gondolkodhatok helyenként. Mert a szövegértés szintje nagyon különböző a Kárpát-medencében, ezért mindenre fel kell készülni. A szövegértési hiányosságokat játékokkal segítem, mert a gyermek figyelme lankad, ha nem érti az ékes magyar szavakat. A nyelvi szempontokon túl a gondolkodásmód is érdekel. Például Csík környéken, ahol katolikusok vannak zömében, azt tanácsolják nekem, „Rosszcsont Zénónak” a gyerekek, hogy menjek templomba és gyónjak meg, Gyergyó környéken mondták, hogy ne legyek hitvány, segítsek a szüleimnek a fát behordani. Kelet-Magyarországon Zénónak a madárijesztőnek azt tanácsolták, mikor munkát keresett, hogy legyen közmunkás.

Akkor ez egy burkolt közvélemény-kutatás?

– Talán, de csak a magam számára, hogy megrajzoljam az említett „lelki térképet”. Többször végigjártam a fél Kárpát-medencét, s kíváncsi vagyok arra, hogy a magyarok hol hogyan éreznek, és mik a gondjaik – mert ezek alapján szeretném elkészíteni a jövőbeli műsoraimat.

Felnőtteknek szóló előadásai is vannak. Felnőtt-, vagy gyermekközönség előtt egyszerűbb fellépni?

Azért is készítek gyermekelőadásokat, mert így szeretnék hozzájárulni az életminőségük javulásához, a tudásuk fejlesztéséhez

– A felnőttek megnézik az előadást, s ha nagyon tetszik a nézőnek, meghatódik, esetleg ír egy kedves levelet nekem, de mégis úgy éli tovább az életét, mint a darab megtekintése előtt. A gyerekközönség már más, tőlük nem csak visszajelzést kapok, hanem észrevettem, hogy akármilyen kicsiny faluban, még a legszegényebb sorsú gyermekekre is tudok hatni egy-egy gondolattal, egy-egy helyzettel. Érzem, hogy megvan a lehetőség, hogy bennük kivirágozzék egy-egy gondolat. A jövő a gyermekeké. Azért is készítek gyermekelőadásokat, mert így szeretnék hozzájárulni az életminőségük javulásához, a tudásuk fejlesztéséhez. Amúgy a szakmánkban a gyermekműsor mostohagyermek, egy lekezelt műfaj. Ez pedig még egy ok számomra, hogy az aprónépnek készítsék produkciókat.

A gyerekek gondolom, nem kíséret nélkül nézik meg a nekik szóló előadásokat. Hanem rokonaik viszik el őket a helyszínre.

– Legtöbbször pedagógusok viszik el a gyerekeket az előadásokra. Sajnos olyan világot élünk, amiben még az értelmiségi szülők sem járnak gyakran színházba. Talán azért, mert nem könnyű időt szánni ilyesmire, ebben a felgyorsult világban. A szülők jó része pedig nem is igényli azt, hogy ők és csemetéik színházba járjanak, távol tartják magukat a kultúrától. Ezért, arra kell alapozni, hogy a gyerekeket az iskolákon keresztül lehet a legkönnyebben elérni. A pedagógusok sokat segítenek, és a szegény gyerekek ingyen is megnézhetik az előadásokat.

Tehát kulturális esélyegyenlőségről van szó?

– Pontosan. Böjtte atya gyermekotthonaiban is azért turnéztam egy pályázat által, mert a belépődíjas előadásokra a szegény, árva gyerekek nem jutnak el.

Ma, mikor már egy óvodás gyerek okostelefonnal játszik, akkor el lehet érni, hogy színházi előadásokra jöjjenek?

– Újfent a pedagógusok felelősségét említem; nekik finoman, de rá kell beszélni a gyerekeket a csoportos színházlátogatásra. Onnantól már a művész felelőssége, hogy olyan előadást hozzon létre, amire a gyerekek odafigyelnek. Fontos jól felépíteni a tematikát, megfelelően dramatizálni, sok humort vinni az előadásokba és játékosságot. Ez mind művészi technika, tudás és ráérezés kérdése.

Előfordul, hogy előadás közben a visszajelzések miatt egy-egy műsort megváltoztat? Kihúz belőle, vagy belecsempész valami újat?

– Sosem rövidítem le előadásaimat, csak azért mert kevésbé fogékony a közönség, ha erre

gondol. Esetleg újabb megoldásokat keresek. Művészi kötelességem megbirkózni a feladatokkal. Különböző helyzetekben születnek a legsziporkázóbb reagálások, játékok. Kedvelem a kihívásokat, mert frissen, éberem tartanak. Így jövök rá újabb lehetőségekre. Már szinte tudom, melyik másodpercben történhet valami olyan, ami a figyelmet elterelheti, ezért akkor azonnal jön egy „feloldás”, vagy „felütés”. Előadás közben nekem kell fegyelmelni a gyerekeket apró trükkökkel, ezért lényeges, hogy széles művészi eszköztárral rendelkezem, hogy nagyon játékos legyek és spontán, de ami a legfontosabb, a hitelesség.

Apropó felnőttek. Mit gondol, egy színésznek lelke mélyén meg kell maradnia gyerekeknek? Hiszen a gyerek is játszik, igaz ő ezért nem kap pénzt.

– Őszintén: annyira nem fizetnek meg, amennyi munkát befektetek egy darabba. De ha ingyen kellene fellépnem, akkor sem mondanék nemet, mert szeretek a gyerekeknek játszani. A pénz számomra ráadás, anyagi elismerést jelent. Nem győzőm ismételni, hogy szeretem ezt a munkát, missziót, hivatást. Ami kihívással jár, mert egy turné alatt naponta két-háromszor is fellépek, más-más helyszíneken, azt sem tudom előre, hogy ott mi vár rám, milyen tér, milyen akusztikai viszonyok, hány gyermek, milyen lesz a fogadtatás, és mégis mindegyik gyereket meg kell győznöm arról, hogy jó ez a játék. Előfordult, hogy nehezen kezelhető gyerekek már az előadás elején mocorogtak, rosszul viselkedtek, s azt mondtam nekik, ha így folytatják többet nem jövök erre. Erre szinte rimánkodva kértek: „csendben leszünk, csak gyere.” De nem feledtem el a kérdését: nem hiszem, hogy meg kell maradnunk lelkileg gyerekeknek, ezt a megfogalmazást nem is szeretem. Az biztos, hogy nem szabad elfásulnunk, tiszta kell maradjon a lelkünk, a játékosság pedig a könnyed lélekből árad. Ezért fontos az egyensúly az életünkben. Mindenki tudja magáról, hogyan képes egészségben, szépen élni, s közben adjon valamit társainak, és szeresse a gyerekeket. Én minden gyereket szeretek, nem csak a sajátomat.

Nevelő munkám része, hogy elmagyarázzam, rajtunk kívül mások is élnek, és ha „téged meghallgat a többi gyerek, akkor te is hallgasd meg őket”

Említette, hogy mekkora energia szükséges egy előadássorozathoz. A turné megszervezése, vagy a színjátszás a nehezebb?

– Mindkettőben adódnak nehézségek. Most már személyesen keveset szervezek, inkább számomra készítik elő a turnékat. Lehet, hogy csodálkozik, de szeretem a szervezőmunkát is, előadások után néha teljesen pihentetőnek tűnik. Ha folyamatosan játszanék, valószínű, hogy elfásulnék. 20 előadás után muszáj, hogy legalább egy hétig mással foglalkozzam. Nem feltétlenül pihenésre gondolok, hanem kertészkedésre, gazdálkodásra. Szeretek szervezni is, bár annak is vannak árnyoldalai, hosszú idő, míg egyesek felfogják, mit szeretnék a színpadon. A szereplésnél pedig azt látom, hogy a mai gyerekek – tudom, általánosítok – szinte semmit sem tisztelnek, és nagyon énközpontúak. Ha kérdezek valamit, máris bekiabálnak: „én, én, én!”, és nehezen tudják elfogadni, ha nem őket választom. Ha ilyenek maradnak, akkor felnőttként egoisták lesznek. Nevelő munkám része, hogy elmagyarázzam, rajtunk kívül mások is élnek, és ha „téged meghallgat a többi gyerek, akkor te is hallgasd meg őket”.

Egyes helyszínekre egy-két év múlva visszahívják. Észreveszi, hogy hatott a közvetett vagy közvetlen művészi nevelése?

– Igen, ahová visszajárok, tudják, mikor kell csendben figyelni, míg szavalok, és csak akkor szólalnak meg, ha kérdezek. Tehát betartják a rendet. S ez nagyon lényeges, mert sok felnőtt sem szereti a rendet, nem tervez, „bárhogy lesz, úgy lesz” szerint él. Azt mondom a gyerekeknek, lehet sírni, kacagni, de közben ne zavarjuk meg az előadást.

Ha nem sír, vagy nem nevet a gyerek, akkor honnan tudja, hogy elérte műsorszámaival a célját?

– Látom a közönségen, folyamatosan kommunikálok velük. Sokszor észreveszem, hogy pukkadnak ki a nevetéstől, de befogják a szájukat, hogy ne zavarjanak a versmondásban. Kolléganőmmel, akivel nemrég Marosvásárhelyen Ady-estet tartottunk, úgy éreztük, nem volt jó, hogy azon az előadáson a nézőtér le volt sötétítve. Szeretem látni és érezni a közönséget, ahogyan hat rájuk, amit mondok, s közben beindítok egy energiakörforgást a teremben.

Akkor ez mégsem egyszemélyes színház, ha kolléganőt említ?

– Néha partnereim is vannak. Az Ady-estemen Reinitz Béla dalait is énekelem, ezért egy zongorista hölgy kísér, Kovács Réka. Visszatérve, nem szeretem, ha a néző sötétségbe burkolózik. Nem szeretem a „negyedik falat”, az a színház műfaja, ahol a színészek inkább egymásra figyelnek. Én a közönséggel együtt lélegzek, egymásból, egymás figyelméből táplálkozunk, egy kissé ezért is transzcendens megközelítés ez.

Ének a pingpongasztalon

Művészni kisgyermek korában járt színházba?

– Kovásznán töltöttem gyermekkoromat, és 9. osztálytól a sepsiszentgyörgyi színház bérletes előadásait néztük meg. Viszont már 1–4. osztályos koromban magamtól kezdtem el szerepelni. Ez a véremben volt. Például az iskolában egy pingpongasztal tetején énekeltem” megjelenítettem” Albanót és Romina Powert is. Itthon, barátnőmmel túsarkú cipőben, a tükör előtt adtunk elő zeneszámokat. 14 éves koromban beiratkoztam a kovásznai diákszínjátszó-csoportba, ahol Magdót alakítottam. Annak idején Nánai István színházkritikus azt írta, hogy a legjobb Énekes madár, amit látott a miénk volt. Megelőzőm a szokásos kérdést: nem volt színész a szűk családban, így nem tudom, honnan eredt ez az ambíció.

Senki sem akarta lebeszélni erről a pályáról, melynek igen sok a buktatója?

– Eleinte édesanyám, de rájött, hogy eléggé makacs vagyok, és úgyis azzal foglalkozom majd, amit szeretnék. Ezt akartam, ezt csináltam, bár nem jutottam be azonnal a főiskolára, mert 1989-ben csak egy női és egy férfi hely volt. De a sors kegyes volt hozzám, mert felvettek a Figura Stúdióba. Onnan utam a budapesti Hangár Hangszíni Tanodához vezetett. Az ott folytatott tanulmányaim után rövid ideig a Temesvári Állami Magyar Színháznál voltam, és oda a kolozsvári színművészeti főiskola elvégzése után ismét visszatértem. Amikor elhagytam a kőszínházat, akkor önállóan folytattam hivatásomat, örömmel, mert rengeteget játszottam

egyedül is.

2001-ben miért döntött úgy, hogy otthagyja a Temesvári Állami Magyar Színházat, és már csak egyéni műsorokkal lép fel?

– Ez sorsszerű volt. Megismertem gyermekem édesapját, volt férjemet, aki Németországban dolgozott. Akkor már párhuzamosan adtam elő az önálló műsorokat a színházi fellépésekkel, a Laborfalvi Róza Alapítvány is működött, melynek szakterülete a kultúra, a művelődés és a hagyományőrzés. Megbeszéltük férjemmel, hogy kimegyek Németországba, de folytatom az önálló műsorokat – ahol csak ezzel foglalkoztam.

Ez az az időszak, ahogy életrajzában is olvasható, amikor Münchenben lépett fel?

– Igen, de nem csak ott, hanem Németország legalább hat városában, Hollandiában, Svájcban, Belgiumban, Franciaországban, Ausztriában – a nyugati magyaroknak. Visszajártam Magyarországra és Erdélybe is szerveztem turnékat.

Nem nehezebb egyedül lenni a pódiumon, mint társakkal? Hiszen csak magára koncentrál a közönség.

– Valóban nem könnyű elindulni az önálló műfajban. Hatalmas erő és tapasztalat kell ahhoz, hogy egy órán keresztül fenntartsuk az érdeklődést, ahogy ahhoz is, kinek mit és hogyan adjunk elő. Ehhez kell egy gyakorlati terep; kicsiben kéne kezdeni, és megismerni saját képességeinket, melyeket folyamatosan szükséges fejleszteni. Szerencsém volt, mert még főiskolás koromban játszottam olyan monodrámát, amit megrendeztek. A temesvári színházzal koprodukcióban került sor vizsgaelőadásomra, Jean Cocteau-tól az Emberi hangra. Ezzel a darabbal kezdtem el turnézni, bár Erdélyben akkor még furcsán fogadták ezt az önálló műfajt, Magyarországon viszont kiváló volt a fogadtatása. Mivel láttam, hogy Erdélyben nem egyszerű a szervezés, ezért visszatértem a Temesvári Színházhoz. Tehát időbe telt, míg az önálló műsoraimmal teret nyertem, hozzászoktattam ehhez a lehetőséghez a közönséget. Ezelőtt 17 évvel nem volt jellemző nálunk a szabadúszó, önálló produkciókkal tájoló színész. Nyugat-Európában nagy szerencsém volt, és a mai napig hálás vagyok az ottani magyar közösségek jóindulatáért, hogy minden segítséget megadtak nekem, a pályakezdőnek. Hozzáfűzném, hogy Nyugat-Európában láttam olyan modelleket, melyekre itthon Kelet-Európában hiába várok azóta is. Vannak országok, például Franciaország, ahol az iskolák kapnak egy anyagi keretet, melyekből művészeket hívnak meg (színészeket, zenészeket, festőket, költőket), azért hogy a művészetről előadjanak, hogy előadásokat tartsanak. Ez a legegyszerűbb módja a szép iránti érzék fejlesztésének. Így oldódhatna meg a leghatékonyabban az, amiért én is küzdök, az a fajta esélyegyenlőség, ami a gyermekek művészeten keresztüli szórakoztatását, nevelését illeti.

Saját maga rendezője. Nincs próbaközönsége, akinek reakcióiból tudja, hogy hol kell javítani, módosítani?

– Lassan állnak össze a produkcióim, s az anyaggyűjtés folyamatában felolvasok fiamnak – aki

nagyon jól ismeri a kortárs magyar irodalmat, ezért bízom értékítéletében – szövegeket, aki azonnal megmondja, ha az unalmas, vagy éppen nagyon vagány. Így gyerekelőadásaimat fiam életkorának megfelelően készítem el. Amikor óvodás volt, akkor óvodás korú gyermekeknek szóló előadásokat állítottam össze, és így haladtunk az idővel. Tudom, hogy a gyerekek szeretik a humort, ami gyermekelőadásaim fő elemévé vált, annak ellenére, hogy az egésznek van filozofikus, jelképes háttere.

Ezeket az előadásokat ön írja? A Zénó-történetek művésznő fejéből pattannak ki?

– Az első a téma, amihez anyagot gyűjtök, majd felkutatom azt a vezérszálát, ami odavezet, hogy milyen dramaturgia mentén induljak el. A műsor felépítése után azt bemutatom a gyerekeknek, és látván a reakcióikat, ők azt folyamatosan alakítják, így sokszor improvizálok.

Mindegy, hogy mekkora a színpad, a „játsszótér”?

– Szépirodalmi anyagból dolgozom, verseket szavalok, s közéjük írtam az összekötő szövegeket. Dacból kezdtem el verses műsorokkal foglalkozni, mert pályám elején azt tanácsolták, zenés előadást készítek, mert amiben nincs zene, azt nem lehet eladni. Ezért elhatároztam, megmutatnom a közönségnek, hogy az értékes versek izgalmasak, nem unalmasak, jól előadhatók. Tíz éve próbálom bizonyítani, hogy az igazi jó gyerekversek nagyszerűen tolmácsolhatók, és nagyobb hatásfokúak sokszor, mint a dalok. Versmondóként lényeges számomra a visszhangmentes tér – különben nem tudok a hanggal játszani.

Szeretem, ha félkörös megoldásban, négy-öt sorban ülnek előttem a gyerekek. Akkor sokkal jobban meg tudom őket közelíteni, mintha hátrébb lennének. A színpadot is szeretem, a pulpitust, mert a gyerek az egész figurát akarja látni, tetőtől talpig. Ha nem látja, nyújtózkodik. Vannak azért bonyodalmak, mikor a szervezőkkel szinte harcolni kell, hogy tegyenek be térmikrofonokat a terembe, mert ha mikrofont tartok a kezemben, az akadályoz a mozgásban.

Sokat jár vidékre, kisebb településekre is. Elmondható, hogy ez egy egyszemélyes kulturális vidékfejlesztő program?

– Valóban az, és éppen az esélyegyenlőség nevében hoztam létre a Laborfalvi Alapítványt. A nagy színházak régen is és most is ritkán adnak elő vidéken, ahol pedig nagyon sok tehetséges gyerek él. Számomra pedig élményt jelent, hogy megismerhetem anyaföldem, és a Kárpát-medence kis településeit.

Az, hogy Erdélyben, a szórványban, Magyarországon vagy Nyugaton lép fel, mennyire befolyásolja? Eltérők a nézői reakciók?

– Előadásaimat a budapesti, a bécsi, a kolozsvári, a délvidéki, felvidéki magyar gyerekek ugyanolyan jól fogadják. Innen látszik, hogy egy a magyar kultúra, hogy a határok még mindig nem választanak el. Viszont megtörtént, hogy két szomszédos falu közönsége teljesen eltérő. Egyik helyen fegyelmezettek a gyerekek, a másikon pedig nagyon nem. Sok függ a szövegértéstől, a felszabadultságtól, a viselkedéskultúrától, a kreativitástól. Nagyon eltérő

kulturális szintek vannak a Kárpát-medencében, Erdélyen vagy Magyarországon belül is. Fájó dolog, hogy tehetséges gyermekek leragadnak, mert rossz a környezetük. Nincs, akitől impulzusokat kapjanak. Ezért tartom fontosnak munkámat. Néha úgy várnak, mint az egyetlen lehetőséget.

Havonta hányszor lép fel?

– Egy turné alkalmából naponta kétszer-háromszor is. Muszáj, így élnem, s lehet tíz ember helyett dolgozom. Csép Sándor szerint egyszemélyes intézmény vagyok, én pályázom, én szervezek, adminisztrálok, menedzselek, fejlesztetek, dramatizálok, szerkesztek, rendezek, díszletet, jelmezt tervezek, létrehozom a kellékeimet, autót vezetek, számlázok, játszom és családom vagyok. Pihenésképpen kertészkedem. Tíz nap alatt játszom 20 előadást, majd hazamegyek, és itthon oldom meg a feladatokat. Fiamnak mondom sokszor: hazajövök, és bepótoljuk az ölelést. Be is pótoljuk. Mert amikor szerepelek százszázalékosan beleadom magam, mikor pedig a fiammal foglalkozom, akkor százegy százalékosan. Fiammal jó a viszonyom, mert mindent megbeszélünk. Mikor úton vagyok, akkor is, és otthon is.

Közeledik Karácsony. Vannak az ünnephez kapcsolódó műsorai?

– Készítettem adventi műsort, szilveszteri kabarét – s volt olyan időszak, mikor karácsonykor és szilveszterkor is négy előadást tartottam. S egy adott pillanatban azt mondtam: ez így nem mehet tovább. Még egy hetet dolgozom, december közepéig s onnantól január közepéig

semmit nem vállalok el. Fiammal síelni megyünk, találkozunk barátainkkal, főzünk, sütünk, beszélgetünk. Lassan lezárom az évet. A nyári vakáció idején sem dolgozom.

De azért lesz újabb Zénós-történet?

– Folytatom a Zénó-sorozatot, de előre nem reklámozom. Ha elkészült, akkor majd beszélhetünk róla... Maximalistaként azt szeretném, hogy az új produkció jobb legyen, mint a régebbi. Ezért készülnek el már lassabban a darabok.

Nem ideggyötrő maximalistának lenni?

– Azért nem, mert saját ritmusomban élek. Ha úgy gondolom, fél évet nem dolgozom.

A kertben gazdálkodó székely művész

Ezt megteheti? Akkor miből él?

– Mint említettem, a színészetből nem tudok megélni, de szeretek játszani, és amíg tudok, ezzel foglalkozom. Viszont az önellátásra állítottam be életünket, kertünkben gazdálkodom, a pince és a kamra teli. A székely előtervező életmódot sajátítottam el, s azt követem. Megtermelem, ami szükséges, és elraktározom azokat, így alig járok üzletbe. Ezzel időt spórolok meg, mert nem töltök órákat a neonfényes bevásárlóközpontokban. Sőt hasznomra válik a heti két-háromszori gyomlálás, kapálás – megéri kertészkedni, mert közben mozgok a friss levegőn.

Gyönyörű az erdélyi táj, főleg télen, Karácsony idején. Hogyan látja, tudunk még ünnepelni, vagy csak a vásárlásra figyelünk?

– A mammon mindenhol próbál uralkodni, még a kis falvakban is azt nézik, ha a szomszédnak új televíziója van, akkor nekem is olyan kell. Személyiségfüggő, hogy tudunk-e magunknak megálljt parancsolni, s felismerjük-e az értékeket. Az advent és a karácsony a számvetés ideje is, ilyenkor elgondolkozom, mit tettem idén, tudok-e valamit még jobban cselekedni. Nekem ünnep, ha segíthetek, ha megoldást találunk valami fontos kérdésben. Igazi ünnepet nem adhat az embernek a Teremtőn kívül senki, csak önmaga. Ha tette a dolgát, ha a jót szolgálta, ha a békét, a megértést szolgálta. Ha egy kicsit tanító, ha egy kicsit is példa tudott lenni.

Értékteremtő egyszemélyes színház

Írta: Medveczky Attila

2017. december 12. kedd, 19:35 -

Medveczky Attila